

ÇANAKKALE AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARET RAPORU

Rapor No:
2026/33

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 20/5/2026 tarihli ve 2026/472 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER.....	ii
KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	1
II. GENEL BİLGİLER.....	3
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	3
B. Kurum Personeli	3
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılanlar	4
III. TESPİT GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	4
A. Fiziksel Koşullar	4
B. Yönetim ve Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri	7
C. Beslenme.....	9
D. Sağlık Hizmetleri	10
E. Psikososyal Servis Hizmetleri.....	12
F. Eğitsel, Sosyal, Kültürel, Mesleki ve Sportif Faaliyetler	14
G. İşyurtları ve Çalışma Şartları	17
H. Dış Dünya ile Etkileşim.....	19
IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER.....	21
A. Değerlendirme	21
B. Tavsiyeler.....	21
1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler	21
2. Çanakkale İl Sağlık Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye	22
3. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler	23

ARDEF	: Araştırma ve Değerlendirme Formu
BİSİS	: Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi
BM	: Birleşmiş Milletler
CPT	: Avrupa İşkenceyi ve İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele ve Cezayı Önleme Komitesi
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması
UYAP	: Ulusal Yargı Ağı Projesi

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK); 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokol'ün amacı: *“Bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak TIHEK'in görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 14'üncü maddesi uyarınca; *“Açık ceza infaz kurumları, hükümlülerin iyileştirilmelerinde, çalıştırılmaları ve meslek edindirilmelerine öncelik verilen, firara karşı engelleri ve dış güvenlik görevlisi bulunmayan, güvenlik bakımından kurum görevlilerinin gözetim ve denetimi ile yetinilen kurumlardır.”*

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek TIHEK'in yetkileri arasında sayılmıştır. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına haberli veya habersiz ziyaret gerçekleştirmek TIHEK'in görev ve yetkileri arasında yer almaktadır.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 16/6/2025 tarihinde Çanakkale Açık Ceza İnfaz Kurumuna¹ *habersiz* bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; Koordinatör ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ... ve ..., Uzman Psikolog ... ile Kurumumuzun talebi üzerine Çanakkale Valiliği tarafından görevlendirilen Hekim ... yer almıştır.

7. Ziyaret, Kurum İdaresi ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Görüşmede ilk olarak TIHEK Heyeti tarafından; UÖM, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiştir. Ardından İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler, Kurumun mevcut durumu, mahpusların² sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. Mahpusların yerleşim planına ilişkin belge üzerinden, İdarenin dahli olmadan farklı suç grubundaki mahpusların bulunduğu koğuşlar seçilerek buradaki mahpuslarla özel görüşmeler gerçekleştirilmiş ve mahpusların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TIHEK ve UÖM hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş, gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı ve Heyet ile yaptıkları görüşmeler nedeniyle herhangi bir misillemeye veya olumsuz tutuma maruz kalmaları durumunda Kurumumuz ile iletişime geçmeleri hususları aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında ceza infaz kurumunda çalışan herhangi bir personel koğuşlarda bulunmamıştır. İncelemeler sırasında sağlık servisi, psikososyal servis, manevi rehberlik servisi, eğitim ve öğretim servisi, atölyeler, kamera odası, çamaşırhane, kantin, açık ve kapalı görüş alanları, avukat görüşme alanı, personel yemekhanesi ile açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiştir. Buradaki incelemelerin ardından ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış; ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış, ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşılarak tavsiyelerin uygulanmasının takip edileceği bilgisi verilmiş olup ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 30/12/2024 tarihli ve 2024/1310 sayılı kararı ve Başkanlık Makamınının 28/5/2025 tarihli ve 51440 sayılı oluruna istinaden 16/6/2025 tarihinde, Çanakkale Açık Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

¹ Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

² Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumunda özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hükmen tutukluları ifade etmektedir.

II. GENEL BİLGİLER

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. Çanakkale ilinde bulunan Kurum, şehir merkezine yaklaşık 3 kilometre uzaklıkta bulunmaktadır. Kuruma toplu taşımayla ulaşım sağlanmaktadır.

10. 1988 yılında faaliyete geçen Kurum, 273.333 metrekare açık alan üzerine kurulmuş olup 7.000 metrekare kapalı alana sahiptir.

B. Kurum Personeli

11. Kurumda 11'i kadın olmak üzere toplam 129 personel görev yapmaktadır. Kurumda görev yapan personelin ünvan ve sayı dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

ÜN VAN	PERSONEL SAYISI
Kurum Müdürü	1
Kurum İkinci Müdürü	1
İdare Memuru	2
Öğretmen	2
Psikolog	1
Sosyal Çalışmacı	1
Sağlık Memuru	2
Diş Hekimi	1
Muhasebe Yetkilisi	1
Bilgisayar İşletmeni	2
Memur	2
Teknisyen	5
Şoför	6
Teknisyen Yardımcısı	1
Sözleşmeli Teknisyen	1
Kaloriferci	1

İnfaz ve Koruma Baş Memuru	8
İnfaz ve Koruma Memuru	91
TOPLAM	129

Tablo 1: Ünvan Bazında Kurum Personeli Sayısı

12. Kurumda gündüz ve dörtlü vardiya sistemi³ olmak üzere iki farklı mesai tipi uygulanmaktadır. Gündüz mesai sistemindeki personel 08.30-17.30 saatleri arasında diğer personel ise 08.00-20.00 ile 20.00-08.00 saatleri arasında çalışmaktadır.

13. Kurum tarafından gönderilen bilgi ve belgelerde; Kurumda görev yapan tüm personelin meslek içi eğitim aldığı, meslek içi eğitimin içerisinde insan hakları eğitimi, kişiler arası iletişim ile işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin eğitimlerin de yer aldığı belirtilmiştir.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılanlar

14. Kurumun normal kapasitesi 300, arttırılmış kapasitesi ise 520 kişidir. Ziyaret tarihinde Kurumda tümü hükümlü olmak üzere 670 mahpus bulunmaktadır.

15. Kurumda kadın, çocuk ve yabancı mahpus bulunmamaktadır.

16. Ziyaret tarihinde Kurumda kısmi felçli 1 mahpus ve sağ kolu olmayan 1 mahpus ile diyabet, koah, tansiyon, epilepsi gibi kronik rahatsızlığı bulunan toplam 82 mahpus bulunmaktadır.

III. TESPİT GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

17. Kurumun ana binası idari bölüm, yatakhane ve atölyeler olmak üzere 3 ana kısımdan oluşmaktadır. Kurumun ortak alanlarında; derslikler, çok amaçlı salon, revir, yemekhane, televizyon odası, orta bahçe, dış bahçe, basketbol ve futbol sahaları, berberhane ve açık görüş alanları mevcuttur. Atölyelerin olduğu kısımda aktif olarak faaliyet gösteren fırıncılık ve unlu mamuller, temizlik ve kişisel bakım, çamaşırhane, ziraat, tahmil ve tahliye,

³ Dörtlü vardiya; 08.00-20.00 arası çalışan personelin 24 saat dinlendiği; 20.00-08.00 arası gece çalışan personelin ise 48 saat dinlendiği çalışma sistemini ifade eder.

mobilya ve ağaç işleri, inşaat, oto yıkama, tekstil ve konfeksiyon, kurum çay ocağı, tabldot üretimi, demir ürünleri, kurum kantini, teşhir kantini, adliye çay ocağı ve adliye yemekhanesi atölyeleri bulunmaktadır.

18. Kurumda toplam 22 koğuş bulunmaktadış. Bu koğuşlardan 16’sı 28 kişi kapasiteli olup 35 m², 4’ü 8 kişi kapasiteli olup 10 m² ve 2’si 20 kişi kapasiteli olup 20 m² yaşam alanına sahiptir.

19. Koğuşlarda ranza tipi yatakların bulunduğu, mahpusların eşyalarını koyabilecekleri metal dolapların ise koğuşlara sığmaması nedeniyle koridora çıkarıldığı görölmüştür. Ziyaret edilen koğuşlarda her mahpusun yatak, nevresim takımı, battaniye ve yastık ihtiyaçlarının karşılanmış olduğu ancak üst ranzalara çıkmak için merdiven bulunmadığı ve koğuşlarda her mahpusa yetecek kadar dolap olmadığı görölmüştür. İdareyle gerçekteştirilen görüşmelerde yeterli sayıda dolabın mevcut olduğu fakat koğuşlardaki alan yetersizliği nedeniyle verilemediği belirtilmiştir.

20. Koğuşların içinde tuvalet ve banyo bulunmamaktadır. Tuvalet ve banyoların koğuşların bulunduğu koridorda ve yemekhanenin karşısında bulunan ortak alanda mevcut olduğu görölmüştür. Gündüzleri koğuşların kullanımının yasak olması nedeniyle yalnızca ortak alanda bulunan sınırlı sayıda tuvaletin kullanılabilirdiği öğrenilmiştir. Ziyaret Heyetinin yapmış olduğu incelemede ortak alanda kullanılan tuvalet ve banyoların kirli olduğu, bazı fayans ve muslukların kırık olduğu, bazı banyolarda duş perdesinin olmadığı ve engelli tuvaletinde tutamaç olmaması nedeniyle eriřilebilirlik⁴ standartlarına uygun olmadığı görölmüştür.

21. Koğuşların ve ortak alanların temizliğinin görevli memur nezaretinde, görevlendirilen mahpuslar tarafından yapıldığı, temizlik malzemelerinin kantinden temin edilebildiği, ihtiyaç halinde İdare tarafından da temizlik malzemesi verildiği öğrenilmiş ve koğuşların genel olarak temiz olduğu görölmüştür. Görüşme gerçekteştirilen mahpuslar tarafından kantinde sınırlı sayıda satılması nedeniyle temizlik araç gereçleri ile yüzey temizleyici gibi malzemelere ulaşmada zorluk yaşandığı belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede koğuş kapılarının önünde temizlik için fırça ve faraş bulunduğu görölmekle beraber yüzey temizleyici gibi ürünlerin kantin listesinde bulunmadığı tespit edilmiştir.

22. Koğuşlarda acil çağrı butonu bulunmamaktadır.

23. İdare tarafından koğuşların hiçbirinde sigara içilmediği belirtilmiştir.

⁴ 7/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesine göre erişilebilirlik; “Binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olmasını” ifade eder.

24. Kurumda doku hasarı ve travma önleyici oda⁵ bulunmamaktadır.

25. İdare tarafından, koğuş koridorunda bulunan banyolara haftanın her günü sabah 06.30-07.30 ile akşam 17.30-21.00 saatleri arasında sıcak su verildiği, soğuk suyun ise herhangi bir sınır olmaksızın sürekli verildiği belirtilmiştir. Görüşme yapılan mahpuslar, akşam yemeğinin saat 17.00'da başladığını, akşam verilen sıcak suyun yemek saatiyle çakıştığını, bu nedenle sıcak su saatinin değiştirilmesini talep etmişlerdir.

26. Koğuşlar doğal aydınlatmaya sahiptir. Koğuşların yapay aydınlatması ise floresan tipi lambalarla sağlanmaktadır.

27. Koğuşlarda havalandırmanın sağlanabilmesi için yeterince pencerenin bulunduğu, pencerelerde havalandırma pervanelerinin olduğu, ayrıca her koğuşta ikişer adet vantilatör olduğu görülmüştür.

28. Kurumun ısıtması doğalgaz sistemi ile sağlanmaktadır. İdare tarafından doğalgaz sistemleri ve buna bağlı kaloriferlerin havalarının düzenli olarak alındığı ve temizliklerinin yapılarak ısı kaybının önlendiği belirtilmiştir. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde ısınma konusunda herhangi bir şikâyet dile getirilmemiştir.

29. Kurum çamaşırhanesinde, 2 adet sanayi tipi çamaşır makinesi ve 1 adet kurutma makinesi bulunmaktadır. Bu makinelerde iş elbisesi, battaniye ve nevresim takımlarının yıkandığı ve bu hizmet için ücret alınmadığı öğrenilmiştir. Kurumda ayrıca işyurduna ait beşer adet ev tipi çamaşır makinesi ve kurutma makinesi mevcuttur. Mahpusların kişisel kıyafetlerini ücret karşılığında bu makinelerde yıkayıp kurutabildikleri öğrenilmiştir.

30. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, koğuşlarda böcek sorununun olduğunu ayrıca dış bahçede de fare olduğunu belirtmişlerdir. Ziyaret esnasında yapılan incelemede Kurumda yoğun bir sinek sorununun olduğu görülmüştür. İdare tarafından; haftanın 3 günü Çanakkale Belediyesi Temizlik Ekibi tarafından sivrisinek ve karasineğe karşı Kurumun dış çevresinin ilaçlandığı, Kurumun iç binasının ise Belediye tarafından ayda bir defa ilaçlandığı, ayrıca hizmet alımı ile yine ayda bir defa iç bina ve bölümlerinin haşere ve böceklere karşı ilaçlandığı belirtilmiştir. İncelenen belgelerden, hizmet alımı yöntemiyle her ay düzenli olarak Kurumdaki atölyelerin, koğuşların ve tüm ortak kullanım alanlarının genel haşerat ve kemirgenlere karşı ilaçlandığı tespit edilmiştir.

31. Kurumda 1 adet berberhane bulunmaktadır. Odada; saç kesimi ve yıkama için 3 adet lavabo ve sandalye, kurutma askılığı, havlular ve gerekli ekipmanın olduğu görülmüştür. Berberhanenin dışında tıraş günlerine ilişkin liste yer almaktadır. Görüşme gerçekleştirilen

⁵ Yumuşak oda ve süngerli oda olarak da bilinmektedir.

mahpuslar tarafından, berber odasında tıraş olabilmek için dilekçe ile talepte buldukları ve ayda bir defa tıraş olabildikleri ifade edilmiştir.

32. Kurumda ... adet güvenlik kamerası bulunmaktadır. Tuvalet ve banyolar hariç ortak alanların, dış çevrenin ve idari bina koridorlarının kayıt altına alındığı belirtilmiştir. Dış cephede bulunan kameralarda hareket sensörü olduğu görülmüştür. Sondaj usulü ile yapılan incelemede güvenlik kameralarının geriye dönük kayıt süresinin ... ile ... arasında değişiklik gösterdiği tespit edilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından kameralar incelenmiş olup ... kameranın mevcut olmadığı görülmüştür.

33. Kurum koridorlarında yangın söndürme tüpleri ile duman tahliye cihazının bulunduğu ve koridorlarda taşınabilir hortumların olduğu gözlenmiştir. Yapılan incelemede son kullanma tarihi geçen yangın söndürme tüpüne rastlanmamıştır.

B. Yönetim ve Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri

34. Kuruma sevk edilen mahpusların ilk olarak mahkûm kabul biriminde parmak izinin alındığı ve fotoğrafının çekildiği, Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) sistemine kayıt işlemlerinin gerçekleştirildiği, koğuşa alınamayacak eşyaların depoya kaldırıldığı ve üst aramalarının yapıldığı bilgisi alınmıştır. Bu bölümde üst aramaların yapıldığı bir adet arama kabini bulunduğu ve burada tek kullanımlık önlüklerin olduğu görülmüştür. İdare tarafından, mahpuslara yalnızca genel bir üst araması yapıldığı, detaylı arama yapılmadığı belirtilmiştir. Söz konusu husus, görüşülen mahpuslar tarafından da teyit edilmiştir.

35. Kuruma girişte mahpuslara; hükümlü tebliğ tebellüğ belgesi, nasihat belgesi, sağlık formu ön bilgilendirme ile “Hükümlü ve Tutuklu El Kitabı” verildiği öğrenilmiştir. Ayrıca görevli memur tarafından mahpusların hakları ve yükümlülükleri hakkında bilgilendirme yapıldığı belirtilmiştir. Bu husus görüşülen mahpuslar tarafından teyit edilmiştir.

36. Kurumda geçici oda bulunmamaktadır.

37. Kurumda sayımların fiziki sayım ve parmak izi sayımı olmak üzere iki yöntemle gerçekleştirildiği, fiziki sayımların 08.00, 20.00 ve 24.00 olmak üzere günde 3 defa, parmak izi sayımlarının ise günde 4 defa yapıldığı ifade edilmiştir.

38. Dilekçelerin görevli personel tarafından sabah sayımı sırasında toplandığı, Sorumlu Başmemur ile Kurum İkinci Müdürü tarafından imzalandıktan sonra ilgili birimlere dağıtımının yapıldığı belirtilmiştir. Mahpusun talebine istinaden dilekçe çıkış sayısının ve tarihinin mahpusa bildirildiği ifade edilmiştir. Görüşülen mahpuslar tarafından şikâyet ve taleplerini idari personele iletme konusunda herhangi bir sorun yaşamadıkları ifade edilmiştir.

39. Kurumda yapılan ödül toplantıları ile İdare ve Gözlem Kurulu tarafından ödül alması uygun görülen mahpusların belirlendiği ve mevzuat⁶ çerçevesinde ilgililerin ödülünden yararlandırıldığı ifade edilmiştir. Kurum tarafından son 6 ay içerisinde verilen ödüller ve ödülünden yararlanan mahpus sayısını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır:

ÖDÜL	YARARLANAN MAHPUS SAYISI
Haftalık açık ve kapalı ziyaret süresini uzatma ödülü	35
Hediye	24
Haftalık harcama miktarını yarı oranında artırma	2
TOPLAM	61

Tablo 2: Son 6 Ay İçerisinde Mahpuslara Verilen Ödüller

40. Maddi durumu uygun olmayan mahpuslara hediye olarak para ödülü verilmesi suretiyle destek sağlandığı ifade edilmiştir.⁷ Bu husus görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından teyit edilmiştir.

41. Kurum tarafından son 1 yıl içerisinde verilen disiplin cezaları⁸ ve ceza verilen mahpus sayısını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır:

DİSİPLİN CEZASI	UYGULANAN MAHPUS SAYISI
Hücre Cezası	158

⁶ 4/9/2021 tarihli ve 31598 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmeliğin “Ödül türleri” başlıklı 7’nci maddesine göre; “(1) Hükümlü ve tutuklulara; a) Kapalı ceza infaz kurumlarındaki evli hükümlü ve tutuklulara, kurum personelinin yakın nezareti olmaksızın eşleri ile mahrem görüşme, b) Haftalık açık veya kapalı ziyaret süresini uzatma, c) Kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yapma, ç) Üst üste kullanılmayan ziyaret sürelerini toplu olarak kullanma, d) Haftalık telefonla görüşme sayı veya süresini artırma, e) Sosyal, kültürel veya sportif etkinliklerden öncelikli ve daha uzun süreli yararlanma, f) Haftalık harcama miktarını yarı oranında artırma, g) Tek kişilik odada televizyon bulundurma, ğ) Hediye, h) Takdir belgesi, ı) Tavsiye mektubu ödülü verilebilir.”

⁷ Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmeliğin “Hediye verilmesi” başlıklı 26’ncı maddesine göre; “(1) Hükümlü ve tutuklulara, kişisel özellikleri ile özel ilgi ve becerileri dikkate alınmak suretiyle ödül olarak bir hediye verilebilir. (2) Hediye, para veya ekonomik değer taşıyan bir eşya olabileceği gibi manevi değeri olan bir eşya da olabilir.”

⁸ 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun “Disiplin cezaları ve tedbirleri” başlıklı 28’inci maddesine göre; “(1) Çocuklar haricindeki hükümlüler hakkında uygulanabilecek disiplin cezaları ağırlık derecesine göre şunlardır: a) Kınama. b) Bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma. c) Ücret karşılığı çalışılan işten yoksun bırakma. d) Haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama. e) Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma. f) Hücreye koyma.(2) Toplu, bedensel, zalimane, insanlık dışı veya küçültücü cezalar disiplin cezası olarak uygulanamaz.”

Kınama	23
Ziyaretçi Kabulünden Yoksun Bırakma	22
Bazı Etkinliklere Katılmaktan Alıkoyma	5
Ücret Karşılığı Çalıştırılan İşten Yoksun Bırakma	2
TOPLAM	210

Tablo 3: Son 1 Yıl İçerisinde Mahpuslara Verilen Disiplin Cezaları

42. Kurumda son 1 yıl içerisinde intihar veya intihar girişiminin yaşanmadığı öğrenilmiştir.

43. İdare, son 1 yıl içerisinde işkence ve kötü muamele iddiasıyla hakkında idari ya da adli soruşturma yürütülen personel olmadığını belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, işkence ve kötü muamele teşkil edebilecek bir muamele yaşamadıklarını, genel anlamda İdare ve diğer Kurum personelinin kendilerine yönelik tutum ve davranışlarından memnun olduklarını ifade etmiştir.

C. Beslenme

44. İdare tarafından, Kurumda günde 3 öğün yemek verildiği, yemeklerin Çanakkale E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yapıldığı, yemek listelerinin ise haftalık olarak belirlendiği belirtilmiştir. Yemeklerin dağıtımının görevli infaz ve koruma memurları ile işçi mahpuslar tarafından dağıtımının yapıldığı, yaşlı, hasta ve işçi mahpuslara öncelik verildiği gözlemlenmiştir.

45. Yemek numunelerinin Çanakkale E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda saklandığı belirtilmiştir.

46. İdare tarafından, Kurumda özel beslenme ihtiyacı olan mahpuslar için Çanakkale E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan diyet menü talep edildiği belirtilmiştir. Görüşülen mahpuslar diyet menülerinin düzenli olarak geldiğini, bu konuda herhangi bir sorun yaşamadıklarını ifade etmişlerdir.

47. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde; yemeklerin porsiyonlarının yetersiz olduğu, yeterince sıcak olmadığı ve lezzetli olmadığı belirtilmiştir. Ziyaret tarihinde öğle yemeği Ziyaret Heyeti tarafından Kurumda yenilmiş olup öğle yemeğinin lezzet, miktar ve çeşitliliği yeterli bulunmuştur.

48. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından, yemekhanenin küçük olması nedeniyle aynı anda tüm mahpusların yemek yiyemediği ve sıra beklemek durumunda kaldıkları belirtilmiştir. İdare tarafından, yemekhanenin 100-150 mahpusun yemek yiyebileceği kapasitede olduğu belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede; yemekhane alanının yeterli olmadığı, sandalye ve masa sayısının mevcut ihtiyacı karşılamadığı görülmüştür.

49. Yemekhanede yemek dağıtan personelin eldiven kullandığı fakat bone takmadığı görülmüştür.

50. Yemekhanede 1 adet televizyon bulunmaktadır. Yemekhanede ayrıca mahpusların gıda malzemelerini koyabilmeleri için 184 adet kilitli erzak dolabının olduğu görülmüştür. Bununla birlikte yemekhanede mahpusların kullanabildiği 2 adet buzdolabı bulunmaktadır. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, 2 adet buzdolabının yeterli olmadığını, bu nedenle ürünlerinin bozulduğunu dile getirmişlerdir.

51. Yemekhanede kapağı açık halde çöp varillerinin bulunduğu, bu varillerden yayılan kokunun rahatsız edici olduğu ve hijyen kurallarına uygun olmadığı gözlemlenmiştir.

52. Kurumda 1 adet kantin bulunmaktadır. Kurum kantininde yaklaşık 260 çeşit ürünün bulunduğu öğrenilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede ürün çeşitliliğinin yeterli olduğu görülmüş, son kullanma/tavsiye edilen tüketim tarihi geçmiş ürüne rastlanılmamıştır.

53. İdare tarafından Kurumda kullanılan suyun düzenli olarak Çanakkale İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Laboratuvarı tarafından analiz edildiği belirtilmiş ve su analiz raporları Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiştir. Analiz sonuçlarının 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğe uygun olduğu anlaşılmıştır.

D. Sağlık Hizmetleri

54. Kurumun sağlık servisi; doktor muayene odası, sağlık memuru odası, acil müdahale ve pansuman odası ile diş muayene odasından oluşmaktadır.

55. Sağlık servisinde; 1 hekim, 1 diş hekimi, 2 sağlık memuru ve 2 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır. Hekim, Sağlık Bakanlığına bağlı olup pazartesi ve çarşamba günleri 15.00-17.30 saatleri arasında, cuma günü ise 13.30-17.30 saatleri arasında olmak üzere haftada 3 yarım gün hizmet vermektedir. Diğer personel ise Adalet Bakanlığına bağlı olarak hafta içi 5 gün, 08.30-17.30 saatleri arasında görev yapmaktadır.

56. Kurum hekiminin mahpusları dilekçelerine istinaden muayene ettiği, acil durumlarda hekim muayenesi gerçekleştirildikten sonra 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak mahpusun ambulansla en yakın tam teşekküllü hastaneye sevkinin sağlandığı ifade edilmiştir. Ziyaret tarihine kadar son 6 ay içerisinde 225 mahpusun acil poliklinik sevkinin gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

57. İdare tarafından, Kurumda sağlık personeli eksikliğinin olduğu, personelin muayene talepleri karşısında yetersiz kaldığı ifade edilmiştir. Bu hususta görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından da şikâyetler alınmıştır.

58. Hekim muayenelerinin infaz ve koruma memuru nezaretinde gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Bu husus görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından da dile getirilmiştir.

59. Ziyaret tarihine kadar son 1 yıl içerisinde gerçekleştirilen sağlık servisi işlemlerine ilişkin sayısal verileri içerir tablo aşağıda yer almaktadır:

GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEMLER	İŞLEM SAYISI
Gerçekleştirilen Muayene	4.826
Hastaneye Sevk	2.560

Tablo 4: Son 1 Yıl İçerisinde Gerçekleştirilen Sağlık Servisi İşlemleri

60. Mahpusların reçeteli ilaçlarının anlaşmalı eczanelerden temin edildiği belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede; antidepresan ilaçlarının kilitli dolaplarda, diğer ilaçların ise depo olarak kullanılan odada tutulduğu görülmüştür. Depo olarak kullanılan odanın kapısının olmadığı, revirin girişinde bulunan mahpus bekleme alanına açıldığı ve burada muhafaza edilen ilaçların revir personeli dışındaki kişilerce de kolayca ulaşılabilir olduğu gözlemlenmiştir.

61. Kurumdaki mahpusların 76'sının antidepresan, 5'inin yeşil reçeteli ilaç kullandığı, kırmızı reçeteli ilaç kullanan mahpusun ise olmadığı öğrenilmiştir. Mahpusların düzenli olarak kullandıkları ilaçlarını bizzat revire gelip aldıkları, gelemeyecek durumda olan mahpusların ilaçlarının ise görevli sağlık memuru tarafından imza karşılığı teslim edildiği ifade edilmiştir.

62. Sağlık servisinde yapılan incelemede, mahpusların kullandığı ilaçların, kullanıcıların isim etiketleriyle birlikte günlere göre ayrılmış şekilde saklama kutularında muhafaza edildiği görülmüştür. Ziyaret esnasında bazı ilaçların dolaplarda muhafaza edilmediği, poşetler içerisinde olduğu görülmüştür. İdare tarafından, söz konusu ilaçların yeni reçete edilen ilaçlar olduğu ve henüz düzenleme yapılmadığı bilgisi verilmiştir. Son kullanma tarihi geçen ilaca rastlanmamıştır.

63. Revir biriminde her mahpus için hasta dosyası düzenlendiği, hasta dosyasında mahpusun ilk kayıt bilgileri, hastane muayene notları ve yazılan reçetelerin bulunduğu görülmüştür.

64. Ziyaret Heyetinde yer alan hekim tarafından yapılan incelemede; revirde acil durum çantasının bulunmadığı, revir biriminin acil sağlık durumları için hazırlıklı olmadığı tespit edilmiştir.

65. Sağlık servisinde günlük muayeneler dışında; yılda bir defa Bursa Verem Savaş Mobil Tarama ekibi tarafından personel ve mahpuslara verem taraması yapıldığı ifade edilmiştir. İdare tarafından gönderilen belgelerden, 25/7/2025 tarihinde 6 personel ve 284 mahpusa tüberküloz tespiti amacıyla akciğer grafisi taramasının yapıldığı öğrenilmiştir.

66. Son 1 yıl içerisinde açlık grevine giren mahpus olmadığı belirtilmiştir.

67. Kurum bünyesinde revirden bağımsız olarak ağız ve diş sağlığı birimi bulunduğu, temel diş tedavilerinin yapılabilmesi için gerekli malzeme ve donanımına sahip olduğu görülmüştür. Ayrıca ihtiyaç halinde eksikliklerin giderilmesi konusunda sorun yaşanmadığı belirtilmiştir. Protez diş tedavisi dışında tüm işlemlerin Kurum bünyesinde yapılabildiği öğrenilmiştir.

68. İdare tarafından son 1 yıl içerisinde toplam 641 diş muayenesinin gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

69. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde, sağlık durumları konusunda şikâyette bulunan mahpusların isimleri not edilmiş ve Ziyaret Heyetinde yer alan Hekim tarafından ilgili mahpusların sağlık dosyaları incelenmiştir. Yapılan dosya incelemelerinde, reçeteli ilaçları biten mahpusların ilaçlarının temin edildiği, hastane sevki için en fazla 3 gün beklendiği, güncel olarak 13 Haziran tarihinden ziyaret tarihine kadar sevk bekleyen mahpus olduğu tespit edilmiştir.

E. Psikososyal Servis Hizmetleri

70. Psikososyal serviste; mesai saatleri içerisinde hizmet veren 1 psikolog, 1 sosyal çalışmacı ve 1 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır.

71. Mahpusların Kuruma kabulü gerçekleştirildikten sonra en kısa sürede kendileriyle ilk görüşmenin gerçekleştirildiği, psikososyal servis memuru tarafından “Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS)⁹” formunun doldurulduğu, akabinde ise Kurum psikoloğu

⁹ “ BİSİS 3 Aşamadan oluşmakta, öncelikle Kurum Kabul biriminde görevli eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından "ARDEF- Kurum Kabul Formu" doldurulmakta, sonra PsikoSosyal Yardım Servisinde görevli ve

tarafından “İlk Görüşme Formu” ve “Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF)”in doldurulduğu ifade edilmiştir.

72. Mahpuslarla ilk görüşme haricindeki diğer görüşmelerin genellikle mahpuslardan gelen talepler üzerine gerçekleştirildiği, görüşme talep eden mahpuslarla aynı gün içerisinde görüşülmeye çalışıldığı belirtilmiştir.

73. Günlük ortalama 20 mahpus ile bireysel görüşme gerçekleştirildiği belirtilmiştir. İncelenen UYAP kayıtlarında son 1 ay içerisinde toplam 185 mahpus ile bireysel görüşme gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

74. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar Kurum psikologları ile görüşebilme konusunda bir sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir.

75. Kendine ve çevresine zarar verme davranışları ve intihar davranışları için risk taşıyan kişiler hakkında UYAP sisteminin uyarı verdiği, bu kişilere bireysel müdahale planı oluşturulduğu belirtilmiştir. Kurumda son 1 yıl içerisinde intihar olayının yaşanmadığı, ayrıca intihar riski bulunan kimse olmadığı, olması halinde kapalı ceza infaz kurumlarına nakillerinin yapıldığı ifade edilmiştir.

76. Kurumdan koşullu salıverme veya denetimli serbestlikle ayrılacak kişilere ayrılmadan önce Kurum dışı yaşam üzerine rehberlik içeren mesleki görüşmelerin yapıldığı belirtilmiştir.

77. Psikososyal servis tarafından mahpuslara yönelik “Öfke Kontrolü”, “Sigara, Alkol ve Madde Bağımlılığı” ve “Davranışsal Yönlendirme” grup çalışmalarının yapıldığı, Kurumda kalan mahpus sayısının sürekli değişmesi nedeniyle grup çalışmasına başlayan kişilerin eğitimlerinin yarıda kalabildiği, ziyaret tarihinde aktif bir grup çalışmasının olmadığı ifade edilmiştir.

78. Psikososyal servis personeli tarafından Kurumda görev yapan personele yönelik davranış yönlendirme hususunda mesleki çalışmalar yapıldığı, personele motivasyon desteği verildiği belirtilmiştir. Çanakkale Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından da personele “Tütün Bağımlılığı ile Mücadele” eğitimi verileceği belirtilmiştir.

79. Manevi rehberlik biriminde, hafta içi her gün saat 09.00-16.00 aralığında çalışan 1 vaiz ile 1 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır.

eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından "ARDEF- PsikoSosyal Memur" formu doldurulmakta, son olarak da Psiko-Sosyal Yardım Servisinde görevli Psikolog ve/veya Sosyal Çalışmacı tarafından "Psiko-Sosyal Uzman Formu" doldurularak hükümlünün risk ve ihtiyaçları belirlenmekte ve sonucunda her hükümlü tutuklu için bireyselleştirilmiş psiko-sosyal destek ve müdahale programı hazırlanmaktadır. ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirilmektedir.”, <https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/yaritm-programi>, (E. T. 24/11/2025).

80. Manevi rehberlik birimi tarafından, Kurum mescidinde sürekli mahpuslarla bir araya geldiği ifade edilmiştir. Mahpuslardan manevi rehberlik birimi görevlileriyle görüşme hususunda herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

81. Manevi rehberlik birimi tarafından mahpuslara yönelik; 2024 yılı içerisinde toplam 48 etkinlik ve sohbetin gerçekleştirildiği, son 6 ay içerisinde ise toplam 28 etkinlik düzenlendiği, dini gün ve bayramların önemine binaen programlar düzenlendiği ve film gösterimlerinin yapıldığı belirtilmiştir. Ziyaret esnasında Kurumda “Tecvitli Kuran Okuma Kursu” ve “Elif Ba Kursu”nun devam ettiği öğrenilmiştir.

F. Eğitsel, Sosyal, Kültürel, Mesleki ve Sportif Faaliyetler

82. Ziyaret tarihinde eğitim servisinde 1’i kadrolu, 1’i geçici görevli ve 1’i ücretli toplam 3 öğretmen ile 1 infaz ve koruma memurunun görev yaptığı öğrenilmiştir.

83. Eğitim servisi bünyesinde 1 kütüphane, 2 derslik, 1 bilgisayar sınıfı ve 1 çok amaçlı salon bulunmaktadır.

84. Kurum kütüphanesi incelenmiş, ziyaret tarihinde kütüphane bünyesinde 4.307 adet kitap bulunduğu öğrenilmiştir. Kurum kütüphanesinde yabancı dilde kitap bulunmadığı belirtilmiştir.

85. Mahpuslar tarafından, son 6 ay içerisinde toplam 2.973 kitap okunduğu belirtilmiştir. İdare tarafından, en çok kitap okuyan mahpuslara haftalık açık veya kapalı ziyaret süresinin uzatılması ödülü verildiği, ayrıca bu mahpusların Kurum dışında bulunan kütüphanelere de götürüldüğü ifade edilmiştir.

86. Mahpusların Kurum kütüphanesinden herhangi bir sayı sınırlaması olmadan 15 gün süreyle kitap alma hakkının olduğu ve eğitime devam eden mahpusların odalarında bulundurabilecekleri ders kitaplarının sayısına ilişkin sınırlama olmadığı ifade edilmiştir. Bu husus görüşülen mahpuslar tarafından teyit edilmiştir.

87. 24/10/2019 tarihli Adalet Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında yapılan iş birliği protokolü çerçevesinde Çanakkale İl Halk Kütüphanesinde bulunan 71.480 kitaptan faydalandığı bilgisi alınmıştır.

88. Mahpusların Kurum tarafından verilen kurs ve eğitimleri, eğitim servisinde bulunan dersliklerde aldıkları, dersliklerde tek kişilik masa ve sandalyeler, beyaz tahta, öğretmen masası ve dolap bulunduğu, dersliklerin temiz ve düzenli olduğu görülmüştür. Ayrıca dersliklerin sınava hazırlanan mahpuslar tarafından da kullanılabilirdiği belirtilmiştir. Görüşülen

mahpuslar tarafından da bu husus teyit edilmiştir. Dersliklerden birinin bağlama kursu için kullanıldığı, bu derslikte 19 adet bağlama bulunduğu görülmüştür.

89. Kurumda aktif olarak eğitim-öğretimine devam eden mahpuslara ilişkin sayısal veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

ÖĞRENİM KADEMESİ	KURUMDA BULUNAN ÖĞRENCİ SAYISI
Açık Öğretim Ortaokulu	10
Açık Öğretim Lisesi	86
Açık Öğretim Fakültesi	4
TOPLAM	100

Tablo 5: Kurumda Aktif Olarak Eğitim ve Öğretimine Devam Eden Mahpuslara İlişkin Sayısal Veriler

90. Aktif olarak eğitimine devam eden mahpusların ders kitaplarının ziyaretçileri tarafından getirilebildiği belirtilmiş olup Çanakkale Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü aracılığıyla da kitapların temin edilebildiği öğrenilmiştir. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde; eğitimine devam etmekte olan mahpusların ders kitaplarına erişim ve sınavlara katılım hususunda herhangi bir sorun yaşamadıkları ve kütüphaneden faydalanabildikleri ifade edilmiştir.

91. Kurum bünyesinde açılan kurslar ve katılan mahpus sayısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

KURS ADI	KURSLARA KATILAN MAHPUS SAYISI
Arı Kovanı ve Bal Çıtası Yapımı	6
Bağlama Eğitimi	22
Bilgisayar Destekli Mobilya Tasarımı	5
Desen Kursu	13
Doğalgaz Yakıtlı Kalorifer Ateşçisi Kursu	3
Düz Dikiş Makineci Kursu	8
Ekmek Üretimi	14

Erkek Giysileri Kalıp Hazırlama Kursu	8
İlkyardım Eğitim Kursu	22
İş Sağlığı ve Güvenliği Kursu	243
Kişisel Hijyen Eğitim Kursu	92
Okuma-Yazma 1. Kademe	8
Saç Sakal Kesimi Kursu	5
Türk Halk Oyunları Kursu	22
TOPLAM	471

Tablo 6: Kurumda ziyaret tarihi itibarıyla açılmış olan kurslara ilişkin veriler

92. Kurumda bulunan çok amaçlı salonun 220 kişilik olduğu, bu salonda önemli gün ve haftalar için etkinliklerin düzenlendiği, münazara, halk oyunu ve tiyatro gösterimlerinin yapıldığı belirtilmiştir. 2025 yılında ziyaret tarihine kadar toplam 79 etkinliğin düzenlendiği, bu etkinliklere toplam 9.589 mahpusun katılım sağladığı; 2024 yılında ise toplam 143 etkinlik düzenlendiği, bu etkinliklere toplam 14.564 mahpusun katılım sağladığı öğrenilmiştir.

93. Çok amaçlı salonda haftada bir defa sinema gösterimi yapıldığı, anons yapılarak sinema gösterim saatleri hakkında bilgi verildiği, isteyen mahpusların gösterime katılım sağladığı ifade edilmiştir. Ayrıca Kurum tarafından; müze ziyaretlerinin düzenlendiği, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü aracılığıyla Kurumda tiyatro ve konser etkinliklerinin gerçekleştirildiği, Kurum dışında da mahpusların tiyatro gösterilerine götürüldüğü belirtilmiştir. Görüşülen mahpuslar tarafından kurslara ve sosyal etkinliklere katılabildikleri belirtilmiş olup bu konuda herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

94. Kurumda kapalı spor salonu bulunmamaktadır. Kurumun açık spor alanında 1 adet voleybol sahası, 1 adet basketbol sahası ve 1 adet futbol sahası bulunmaktadır. Bu sahaların mahpuslar tarafından hafta içi 17.30-19.30 saatleri arasında, hafta sonu ise saat 08.30-19.30 arasında kullanılabilirdiği öğrenilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, saha aktivitelerinde kullanabilmeleri amacıyla kendilerine spor malzemeleri temin edildiğini ifade etmişlerdir.

G. İşyurtları ve Çalışma Şartları

95. Kurumda işyurtlarında çalışacak mahpusların, özellikle rehabilitasyona ihtiyaç duyan ve çalışmasında bir sakınca olmadığına dair hekim tarafından uygun görülenler arasından seçildiği belirtilmiştir.

96. İşyurtları ve atölyelerde görevli personel sayısı ile çalışan mahpus sayısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:¹⁰

Atölye/İşyurdu	Çalışan Personel Sayısı	Çalışan Mahpus Sayısı
Fırıncılık ve Unlu Mamuller Atölyesi	4	40
Temizlik ve Kişisel Bakım Atölyesi	2	5
Mobilya ve Ağaç İşleri Atölyesi	2	7
İnşaat Atölyesi	4	7
Kurum Çay Ocağı	1	10
Tabldot Üretim Atölyesi	2	5
Demir Ürünleri Atölyesi	2	4
Ziraat Atölyesi	2	12
Tahmil ve Tahliye Atölyesi	1	4
Tekstil ve Konfeksiyon Atölyesi	1	4
Kurum Kantini	2	2
Çamaşırhane	1	2
Teşhir Kantini	2	2
Oto Yıkama	1	4
Adliye Çayocağı	4	21
Adliye Yemekhane	1	13
TOPLAM	32	142

¹⁰ 16/6/2025 tarihinde çalışan personel ve mahpus sayısını göstermektedir.

Tablo 7: Kurumda ziyaret tarihi itibarıyla atölye/işyurtlarında çalışan personel sayısına ilişkin sayısal veriler

97. Mahpusların işyurdu faaliyetlerinde yer almadan önce, psikososyal ve sağlık servisi tarafından değerlendirildiği öğrenilmiştir. Ayrıca Kurum tarafından mahpuslara iş sağlığı ve güvenliği kursu verildiği, son 1 yıl içerisinde Çanakkale Halk Eğitim Merkezi aracılığıyla toplam 243 mahpusa iş sağlığı ve güvenliği kursu verildiği belirtilmiş, konuya ilişkin belgeler incelenmiştir.

98. İdare tarafından ziraat atölyesi kapsamında 350 dönüm arazi üzerinde tarımsal faaliyet yürütüldüğü, burada meyve ve sebzeçilik faaliyetlerinin olduğu; zeytin, ayva, erik, nar, Trabzon hurması, domates, biber, kabak, pırasa, salatalık gibi ürünlerin üretildiği belirtilmiştir.

99. İdare tarafından Kurumdaki en büyük işkolunun fırın atölyesi olduğu ve bu atölyenin Çanakkale'nin en büyük fırını olduğu ifade edilmiştir. Fırında akşam üretim yapıldığı, sabah saatlerinde ise il geneline dağıtım yapıldığı, günlük ekmeğin üretiminin 25.000 adet olduğu belirtilmiştir. Dağıtım yapılan işletmelerden gelen talep üzerine fırında kuru pasta ve tatlı üretimine başlandığı ifade edilmiştir. Fırın atölyesinde çalışan mahpusların çoğunun gece saatlerinde çalıştıkları belirtilmiştir. Fırın atölyesinde ayrıca müstakil bir tuvalet ve banyo olduğu görülmüş olup görüşme gerçekleştirilen mahpuslar burada duş alabildiklerini ifade etmişlerdir.

100. Mobilya ve ağaç işleri atölyesinde yapılan incelemede, iş sağlığı ve güvenliği açısından gerekli kişisel koruyucu ekipmanların atölyede bulunmasına rağmen bazı mahpusların bu ekipmanları kullanmadan çalıştıkları gözlemlenmiştir. İdare tarafından, gerekli uyarıların yapılmasına rağmen bazı mahpusların kişisel koruyucu ekipman kullanmadıkları belirtilmiştir.

101. Kurumda iş sağlığı ve güvenliği uzmanı bulunmamaktadır. İdare tarafından iş sağlığı ve güvenliği uzmanı talebinde bulunulduğu belirtilmiş olup Ziyaret Heyeti tarafından ilgili belgeler incelenmiştir.

102. Atölyelerde çalışan mahpuslar ve personel için kişisel koruyucu donanım ekipmanlarının Kurum tarafından tedarik edildiği ve ihtiyaca binaen yenilendiği, ayrıca mahpusların atölyelerde işe başlamadan önce Atölye Şefleri tarafından bir ay boyunca oryantasyon eğitimi aldıkları belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından, atölye ve iş alanlarında çok sayıda uyarıcı, emredici, yasaklayıcı levhalar ile acil çıkış levhalarının uygun ve görünür yerlerde bulunduğu ve yapılan faaliyetin özelliğine göre gerekli malzemelerin yeterli sayıda ve steril şekilde tutulduğu görülmüştür.

103. Mahpusların çalışma ücretlerini mevzuata uygun olarak puantaj usulüne göre aldıklarına dair puantaj cetveli¹¹ ve Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarının tutulduğu görülmüştür.

104. İş atölyelerinde çalışan bütün mahpuslarla birebir görüşmeler yapılmış olup görüşülen mahpuslar; iş sağlığı ve güvenliği eğitimi aldıklarını, çalışma saatlerinin uygun olduğunu, düzenli olarak dinlenme molalarını kullanabildiklerini, yemek dağıtımında kendilerine öncelik verildiğini, ayrıca sigortalarının yapılması ve ücretlerinin yatırılması konusunda herhangi bir sorun yaşamadıklarını ifade etmişlerdir.

H. Dış Dünya ile Etkileşim

105. Kurumda, “Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu E-Görüş Projesi¹² kapsamında görüntülü görüşme sisteminin pilot olarak uygulandığı, toplam 24 adet görüntülü görüşme kabininin olduğu, mahpusların saat 09.00-23.30 aralığında süre sınırı olmaksızın görüşme gerçekleştirebildikleri belirtilmiştir.

106. Kurumda 2 adet ankesörlü telefon bulunduğu, bu telefonların yalnızca kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan aile yakınlarıyla görüşme için kullanılabildiği, bunun dışında kullanıma açık olmadığı belirtilmiştir.

¹¹ 27/12/2005 tarihli ve 26036 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu ve İşyurtlarının İdare ve İhale Yönetmeliği’nin 22’nci maddesinin dokuzuncu fıkrasına göre; “*Ücretin tahakkukunda, günlük olarak tutulacak puantaj cetveli esas alınır. Puantaj cetvelinde çalışmanın yapıldığı tarih, çalıştırılan hükümlünün adı ve soyadı ile imzasına yer verilir. Puantaj cetveli, işveren temsilcisi ile işyurdu veya kurum yetkilisi tarafından görevlendirilecek personel tarafından müştereken, 2 nüsha olarak düzenlenir. Cetvelin bir nüshası işverence, diğer bir nüshası ise işyurdu müdürlüğü veya kurum yetkilisince muhafaza edilir.*”

¹² 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in 74’üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre; “...g) Görüntülü telefon görüşmesi yapılmasına imkân sağlayan teknik alt yapının kurulu bulunduğu Bakanlıkça belirlenen kurumlarda, haftalık görüşme süresi otuz dakika olarak uygulanır. Bu sistem oda veya koğuş içine ya da idarece uygun görülen diğer yerlere kurulabilir. Haftalık ziyaret hakkını kullanmayan hükümlülerin bir sonraki haftalık telefon görüşme süresine ayrıca otuz dakika ilave edilir ve bu süre devredilemez. Bu kapsamdaki görüşmeler aynı hafta içerisinde toplam üç görüşmeyi aşmamak koşuluyla bölünmek suretiyle de yapılabilir. İlave edilen otuz dakika için üç görüşme hakkı daha verilir. Bu görüşmeler görüntülü ve sesli olarak yapılabileceği gibi sadece sesli olarak da yapılabilir. (Ek cümleler: RG-12/11/2021-31657-CK-4773/28 md.) Çocuk hükümlüler ile sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan kadın hükümlüler hakkında bu bentte düzenlenen telefonla görüşme süresi iki kat olarak uygulanır. Hükümlülere mensubu buldukları dinin bayramlarında kullanılmak üzere otuz dakika ilave görüşme hakkı verilir. ğ) Terör ve çıkar amaçlı suç örgütü üyeleri, görüntülü görüşme ve görüşme süresinin uzatılmasına ilişkin bu haktan kurumdaki tutum, davranış, eğitim ve iyileştirme faaliyetlerine katılma gibi durumları göz önünde bulundurularak idare ve gözlem kurulu tarafından yapılacak değerlendirmeye göre yararlandırılabilir.”

107. Kurumda açık görüş¹³ alanı bulunmamaktadır. Mahpusların görüş için gelen yakınlarıyla yazın Kurum bahçesinde, kışın ise halı sahanın bir bölümünde veya personel yemekhanesinde görüşebildikleri, açık görüş alanının oluşturulması için ödenek talebinde bulunduğu fakat onaylanmadığı, yerel düzeyde sağlanacak hibe ile bina zemin katında 120 metrekarelik bir görüş alanının oluşturulmasının planlandığı belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından ödenek talebine ilişkin belgeler incelenmiş olup Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından kısıtlı bütçe imkânları nedeniyle ödenek sağlanamayacağının belirtildiği görülmüştür.

108. Ayda bir defa çarşamba günleri açık görüş yapıldığı, açık görüş süresinin 1 saat olduğu, aynı anda 4 aile grubunun görüş yapabildiği öğrenilmiştir. Görüşülen mahpuslar tarafından bu hususta bir şikâyet dile getirilmemiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede; ...'da kamera olmadığı görülmüş olup görüş süresi teyit edilememiştir.

109. Mahpuslar açık görüşe çıkmakla ilgili sorun yaşamadıklarını, bununla birlikte 3 ayda bir yol süresi de dâhil olmak üzere 11 gün izin kullanabildiklerini dile getirmişlerdir.¹⁴

110. Kurumda mevzuata uygun yapıda avukat görüşme odası bulunmamaktadır. Gelen avukatların nizamiye biriminde bulunan boş odalardan birinde görüşme gerçekleştirdikleri belirtilmiştir.

111. Kurumda 1 adet Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi odası bulunmaktadır.

112. Kurumda, yemekhanede ve televizyon odasında birer tane olmak üzere toplam 2 adet televizyon bulunmaktadır. Kurum televizyonlarında toplam 30 farklı kanalın bulunduğu görülmüştür.

¹³ 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinin beşinci fıkrası: "*Çocuk kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklu çocuklar ile açık ceza infaz kurumları ve çocuk eğitimevlerinde kalan hükümlüler görüşlerini her zaman açık görüş şeklinde yapar.*"

¹⁴ 5275 sayılı Kanun'un "*Özel İzin*" başlıklı 95'inci maddesi uyarınca; "*Açık ceza infaz kurumlarında bulunanlarla kapalı ceza infaz kurumunda olup da açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazananlara, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini veya güçlendirmelerini ve dış dünyaya uyumlarını sağlamak amacıyla kurum en üst amirinin önerisi ve Cumhuriyet Başsavcılığının onayı ile üç ayda bir, yol hariç yedi güne kadar izin verilebilir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

113. TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli, ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Kurum İdaresi tarafından Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi sağlanmış, mahpuslarla özel görüşmeler yapabilmesi için gerekli önlemler alınmış ve gerekli bilgi ve belgelere erişim vakitlice sağlanmıştır. Bu çerçevede, Kurum İdaresi ve personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

114. Dezavantajlı durumdaki mahpusların kullanımını kolaylaştırmak için koşullardaki ranzalara merdiven yerleştirilmesi,

115. Mahpuslar tarafından kullanılan tuvalet ve banyoların düzenli olarak temizlenmesi, kırık fayans ve muslukların tamir edilmesi ve gerekli mahremiyeti sağlayabilmek için banyolara duş perdesi takılması¹⁵,

116. Engelli mahpuslar tarafından kullanılabilmesi için tuvalet ve banyolara tutunma barı yerleştirilmesi¹⁶,

117. Mahpusların temizlik koşullarını yerine getirebilmeleri için genel temizlik araç ve gereçlerinin sağlanması¹⁷,

¹⁵ Birleşmiş Milletler (BM) Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları), Kural 17'ye göre; “Kurumun mahpuslar tarafından düzenli olarak kullanılan yerleri, her zaman titizlikle temiz olarak tutulur ve temizliği korunur.”

¹⁶ BM Engelli Hakları Sözleşmesi'nin 14'üncü maddesine göre: “Taraflar Devletler engelli kişiler eğer herhangi bir süreç sonunda özgürlüklerinden mahrum edildiyse; bunun diğer bireylerle eşit koşullar altında yapılmasını; engellilerin uluslararası insan hakları hukukuna uygun olarak güvencelere sahip olmasını ve makul düzenlemeye ilişkin hükümler dâhil olmak üzere Sözleşme'nin hedefleri ve ilkeleriyle uyumlu muamele görmesini sağlar.”

¹⁷ Avrupa Cezaevi Kuralları, Kural 19.6; “Mahpusların temizlik koşullarını yerine getirebilmeleri için cezaevi yetkilileri onlara tuvalet malzemeleri de dâhil olmak üzere genel temizlik gereç ve malzemelerini sağlamalıdır.”

118. Koğuşlara acil çağrı butonu yerleştirilmesi¹⁸,
119. Akşam verilen sıcak suyun yemek saatiyle çakışmayacak şekilde ayarlanması,
120. Kurumda ...'ya güvenlik kameraları yerleştirilerek kör noktaların giderilmesi,
121. Yemekhanedeki sandalye ve masa sayısının mevcudu karşılayacak şekilde artırılması, yemek dağıtan personelin gerekli hijyen koşullarına uygun olarak bone ve eldiven takmasının sağlanması¹⁹,
122. Yemekhanede kullanılan buzdolabı sayısının mahpuslar için yeterli olmadığı tespit edildiğinden imkânlar ölçüsünde buzdolabı sayısının artırılması,
123. Yemekhanede bulunan ve hijyen kurallarına uygun olmayan çöp varillerinin kaldırılması,
124. Sağlık muayeneleri esnasında gerekli mahremiyetin sağlanması, muayenelerde infaz ve koruma memurunun hazır bulunması uygulamasının sadece tehlike arz eden mahpuslar için önlem olarak uygulanması,²⁰
125. İlaçların muhafaza edildiği ve depo olarak kullanılan odaya kapı yaptırılması,
126. Revir biriminde bulundurulmak üzere acil müdahale çantası oluşturulması,
127. Kurum kütüphanesine yabancı dilde kitap temin edilmesi,
128. Tüm işyurdu atölyelerinde çalışan mahpusların iş sağlığı ve güvenliği açısından gerekli kişisel koruyucu ekipmanları kullanmalarının sağlanması,
129. Kurumda ses yalıtımının sağlandığı bir avukat görüşme odasının oluşturulması²¹, hususları tavsiye edilmektedir.

2. Çanakkale İl Sağlık Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye

¹⁸ Avrupa Cezaevi Kuralları, Kural 18.2 (c); “Mahpusların personel ile gecikmeksizin irtibat kurmasını mümkün kılan bir alarm sistemi olmalıdır.”

¹⁹ Avrupa Cezaevi Kuralları, Kural 22.3; “Yiyecekler hijyenik olarak hazırlanmalı ve dağıtılmalıdır.”

²⁰ Birleşmiş Milletler İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele veya Cezaların Etkili Biçimde Soruşturulması ve Belgelendirilmesi için El Kılavuzu, para. 313: “Her alıkonan kişi, gizliliğine saygı gösterilen bir ortamda muayene edilmelidir. Polis ya da diğer kolluk görevlileri hiçbir zaman muayene odasında bulunmamalıdır. Bu usulü güvenceden sadece muayeneyi yapan hekim, alıkonanın sağlık personeline karşı ciddi bir güvenlik riski oluşturduğu yönünde ikna edici bir kanıt olduğunu düşünüyorsa vazgeçebilir. Böyle bir durumda, hekimin talebi üzerine, muayene sırasında polis ya da diğer kolluk görevlileri değil, sağlık kurumunun güvenlik personeli hazır bulunmalıdır. Bu durumda da, güvenlik personeli hazır bulunmalıdır. Bu durumda da, güvenlik personeli görüşülen kişinin işleme mesafesinin dışında (yani yalnız görüş mesafesi içinde) olmalıdır.”

²¹ Nelson Mandela Kuralları, Kural 61'e göre; “Mahpuslara, iç hukuka uygun olmak koşuluyla, kendi seçtikleri veya bir hukuki danışmanlık şirketi tarafından sağlanan bir avukat ile herhangi bir yasal konu üzerinde görüşme, hiçbir gecikme, müdahale veya sansür olmaksızın ve tam gizlilik içerisinde görüşebilmesi ve iletişim kurması için gerekli fırsat, zaman ve imkanlar sağlanır. Görüşmeler ceza infaz kurumu personeli tarafından görülebilir; ancak dinlenemez.”

130. Ziyaret tarihinde Kurum kapasitesinin üzerinde mahpus barındırıldığı göz önüne alındığında, görevlendirilen aile hekimi ve sağlık memuru sayısının arttırılması hususu tavsiye edilmektedir.^{22/23}

3. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne Yönelik Tavsiyeler

131. Kurum kapasitesinin üzerinde mahpus barındırılması nedeniyle koşullar içerisinde mahpus başına düşen yaşam alanının asgari standartların altında kalması²⁴ ve yeterli alan olmaması nedeniyle koşullar içerisinde kıyafet dolabı bulundurulamaması hususları göz önünde bulundurulduğunda kalabalıklaşma sorununun giderilmesine yönelik çalışmalar yapılması²⁵,

132. Kurumun, iş sağlığı ve güvenliği uzmanı görevlendirilmesi talebinin değerlendirilmesi,

133. Kurumda açık görüş alanının oluşturulabilmesi için imkânlar ölçüsünde ödenek desteğinin sağlanması,

hususları tavsiye edilmektedir.

²² Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokolün “Ceza İnfaz Kurumlarında Aile Hekimliği ve Diğer Sağlık Hizmeti Uygulaması” başlıklı 5. maddesi: “1000 ve üzerinde hükümlü ve tutuklu bulunan her kuruma aile hekimliği pozisyonu ihdas edilerek sağlık hizmeti sunulur. Kampüs içerisinde bulunup 1000 ve üzerinde hükümlü ve tutuklu barındıran kurumlarda bu kapsamda değerlendirilir. Hükümlü ve tutuklu sayısı 1000’e kadar olan kurumlar durumu uygun olan en fazla üç aile hekimine bağlanır. İlgili aile hekimi sağlık hizmetini, gezici sağlık hizmeti kapsamında verir.”

²³ Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokolün “Mükellefiyetler” başlıklı 7. maddesi: “Sağlık Bakanlığının bu protokol çerçevesinde yerine getireceği sorumluluklar şunlardır; a) Kurumlardaki sağlık hizmetlerinin yürütülmesi için yeterli sayı ve nitelikte personel görevlendirilmesini sağlamak.”

²⁴ Avrupa İşkenceyi ve İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele ve Cezayı Önleme Komitesi (CPT), Ceza infaz kurumlarında mahkûm başına düşen yaşam alanı: CPT standartları, CPT/Inf (2015) 44, para.9’a göre; “CPT 1990’larda bir mahkûma bir odada sağlanması gereken asgari yaşam alanı için temel bir “pratik kural” standardı geliştirmiştir. Tek kişilik oda için 6 metrekare yaşam alanı, çok kişilik oda için mahkûm başına 4 metrekare yaşam alanı”. Ayrıca bkz. AYM, Levent Cantekin, B. No: 2019/34408, 9/10/2024, para. 34.

²⁵ CPT, 2’nci Genel Rapor, CPT/Inf (92) 3, para. 46’ya göre; “Aşırı kalabalıklaşma, CPT’nin görev alanını doğrudan ilgilendiren bir konudur. Bir cezaevindeki bütün hizmetler ve faaliyetler, planlanandan daha çok kişinin olması durumunda olumsuz yönde etkilenecektir; söz konusu tesisdeki genel yaşam kalitesi, belki de çok ciddi biçimde düşecektir. Ayrıca cezaevindeki veya cezaevinin bir bölümündeki aşırı kalabalıklaşma, fiziksel açıdan insanlık dışı veya aşağılayıcı düzeye gelebilir.”